

ŠALIES GYVENTOJŲ SOCIOLOGINIS TYRIMAS DĖL ORGANŲ DONORYSTĖS

užsakovas

NACIONALINIS
TRANSPLANTACIJOS
BIURAS PRIE SAM

vykdytojas

spinter research

A hand holding a glowing lightbulb next to a magnifying glass with a leaf drawing on a chalkboard background. The scene is set against a dark green chalkboard background. The lightbulb is illuminated, casting a soft glow. The magnifying glass is positioned to the left, with a simple line drawing of a leaf inside its lens. The hand is positioned to the right, holding the base of the lightbulb. The overall composition suggests a focus on research, innovation, and environmental awareness.

METODIKA

spinter research

TYRIMO METODIKA

LAIKAS

2025 05 18 – 26

TIKSLAS

Išsiaiškinti šalies gyventojų nuostatas dėl organų donorystės

TIKSLINĖ GRUPĖ

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus

APKLAUSOS METODAS

Kombinuotas metodas: CATI (*Computer Assisted Telephone Interview*) ir CAWI (*Computer Assisted WEB Interview*)

IMTIS

Tyrimo metu buvo apklausta 1015 respondentų

ATRANKA

Tyrimo naudotas kvotinės atrankos metodas

LOKACIJA

Visa šalies teritorija

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizė atlikta SPSS/PC programine įranga. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus)

STATISTINĖ PAKLAIDA

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis.

Pvz.: jeigu apklausę 1000 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 31,1 proc. ir 36,7 proc.

Jeigu apklausę 500 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 29,9 proc. ir 37,9 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui.

Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

%=	3/97	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
N=									
10	10,6	13,5	18,6	22,1	24,8	26,8	28,4	30,4	31,0
30	6,1	7,8	10,7	12,8	14,3	15,5	16,4	17,5	17,9
50	4,7	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,6	13,9
75	3,9	4,9	6,8	8,1	9,1	9,8	10,4	11,1	11,3
100	3,3	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
150	2,7	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,8	8,0
200	2,4	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
300	1,9	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,5	5,7
400	1,7	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
500	1,5	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,3	4,4
600	1,4	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,9	4,0
700	1,3	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7
800	1,2	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
1000	1,1	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1

SOCIALINĒS-DEMOGRAFINĒS CHARAKTERISTIKAS

LYTIS (%)

Vyras	48
Moteris	52

AMŽIUS (%)

18-25 m.	9
26-35 m.	20
36-45 m.	21
46-55 m.	21
56 m. ir daudzu	29

IŠSIMOKSLINIMAS (%)

Aukštasis / neb. aukštasis	36
Aukštesnysis / vidurinis / spec. vidurinis	60
Nebaigtas vidurinis	4

PAGRINDINIS UŽSIĒMIMAS (%)

Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas (-ē)	5
Specialistas (-ē), tarnautojas (-a)	33
Darbininks (-ē), tehninis darbuotojas (-a)	28
Smulkus verslininks (-ē)	6
Ūkininks (-ē)	2
Bedarbis (-ē)	7
Pensininks (-ē)	12
Students (-ē), moksleivis (-ē)	5
Uzņemtas namu ūkyje ir neieškau darbo	3

PAJAMOS NAMU ŪKIO NARIUI PER MĒN. (%)

Iki 400 Eur	6
401-500 Eur	19
501-700 Eur	27
700-1000 Eur	23
Daudzu nei 1000 Eur	25

ŠĒIMINĒ PADĒTIS (%)

Nevedējs / netekējusi	25
Vedējs / ištekejusi, gyvena neregistruotojē santuokojē	63
Kita	12

GYVENAMOJI VIETA (%)

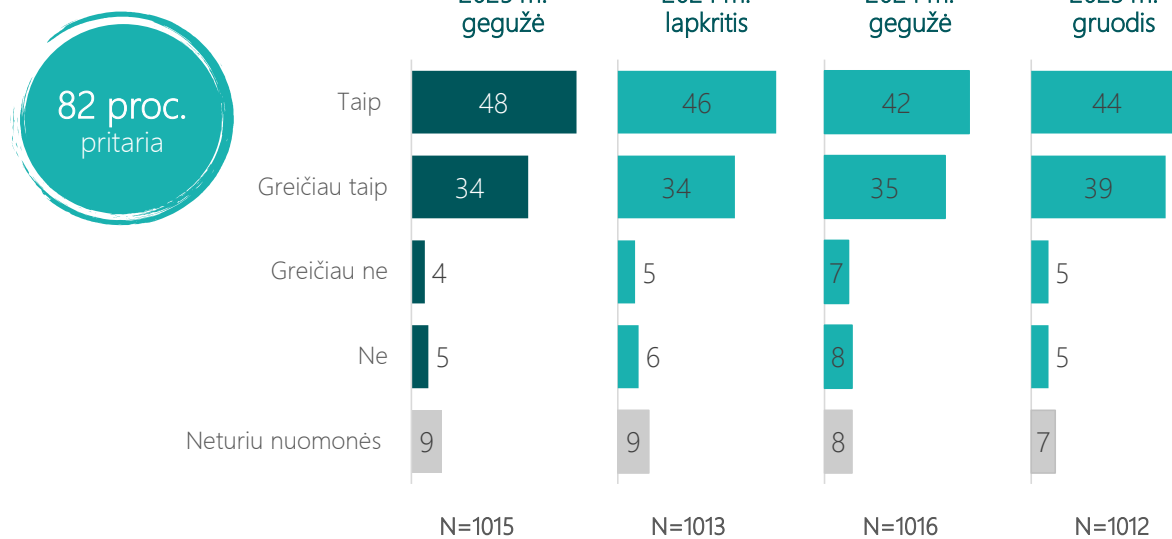
Didieji miestai	45
Kitas miestas, rajono centras	26
Kaimo vietovē	29

PRITARIMAS ORGANŲ DONORYSTEI (PROC.)

Ar pritariate organų donorystei?

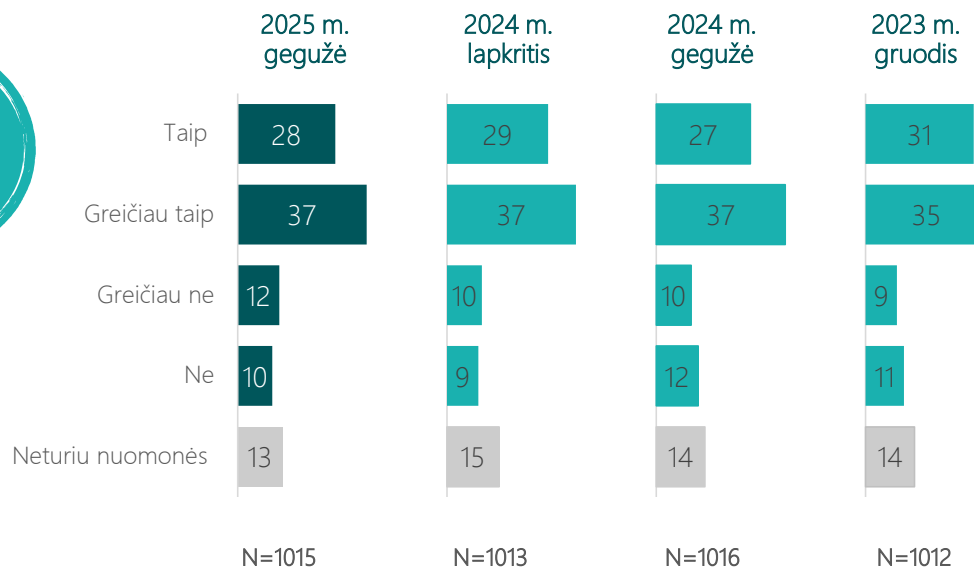
Organų donorystei dažniau pritaria (taip / greičiau taip) aukštojo išsimokslinimo apklaustieji.

SUTIKIMAS DONORYSTEI DOVANOTI MIRUSIO ARTIMOJO ORGANUS (PROC.)

Ar sutiktumėte donorystei dovanoti mirusio artimojo organus, jei būdamas gyvas jis nebuvo pasirašęs sutikimo, o nuomonės šiuo klausimu nebuvo pareiškęs?

65 proc.
sutiktų

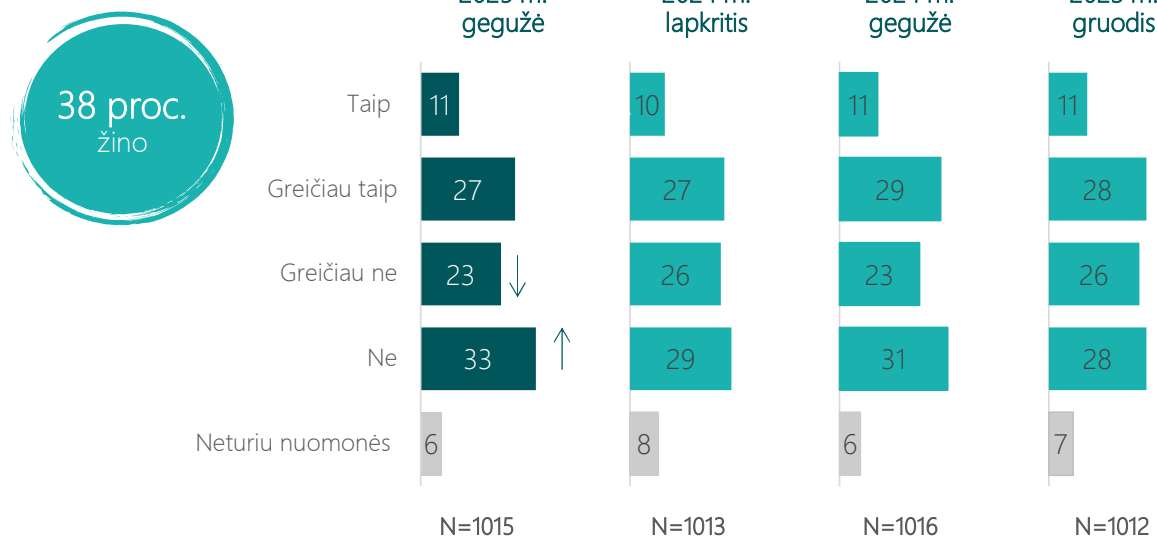

Dovanoti mirusio artimojo organus donorystei dažniau sutiktų (taip / greičiau taip) aukštojo išsimokslinimo respondentai.

GALIOJANTIS ORGANŲ IR AUDINIŲ DONORYSTĖS MODELIS LIETUVOJE (PROC.)

Ar žinote koks organų ir audinių donorystės modelis galioja Lietuvoje?

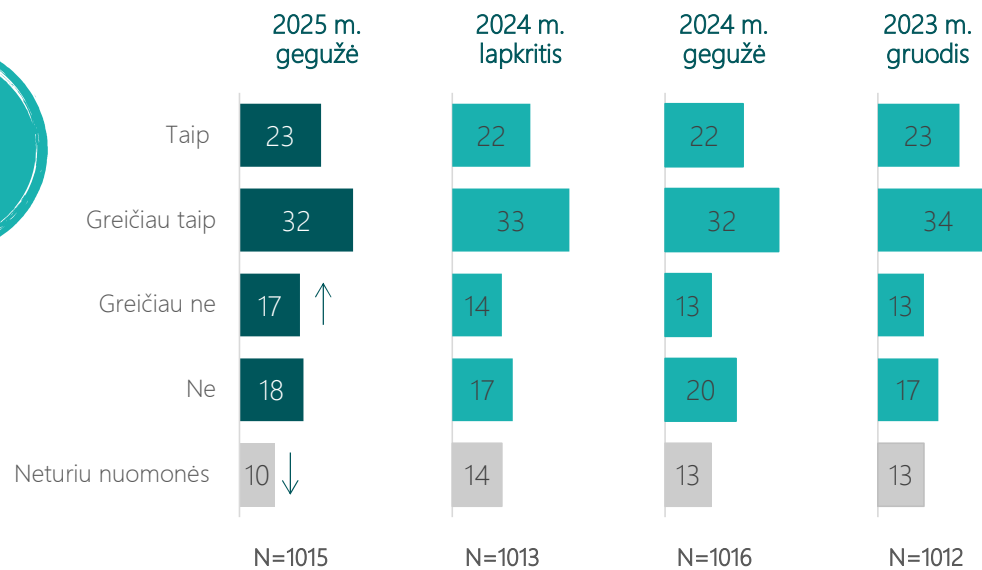
Galiojantį donorystės modelį dažniau žino (taip / greičiau taip) aukštojo išsimokslinimo tyrimo dalyviai.

PRITARIMAS "OPT-OUT" DONORYSTĖS MODELIUI (PROC.)

Ar pritartumėte donorystės modeliui, kurio esmė – žmogus laikomas potencialiu donoru, jei nepareiškė tam prieštaravimo?

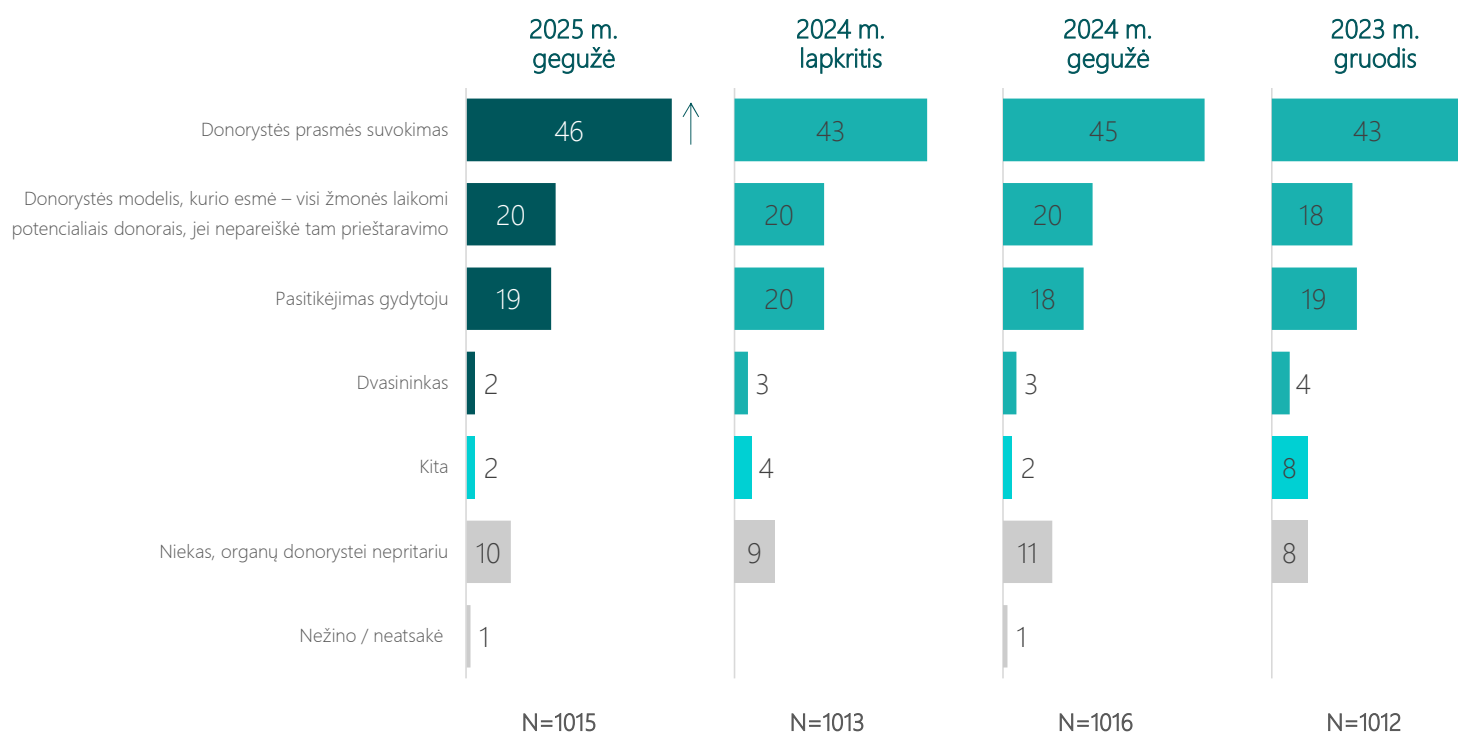
55 proc.
pritarty

Tokiam donorystės modeliui dažniau pritaria (taip / greičiau taip) aukštojo išsimokslinimo apklaustieji.

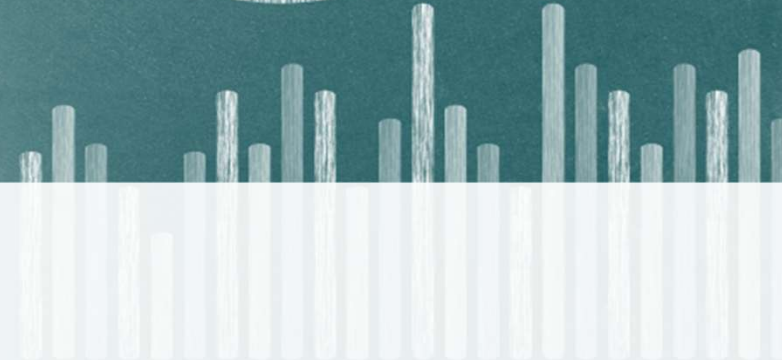
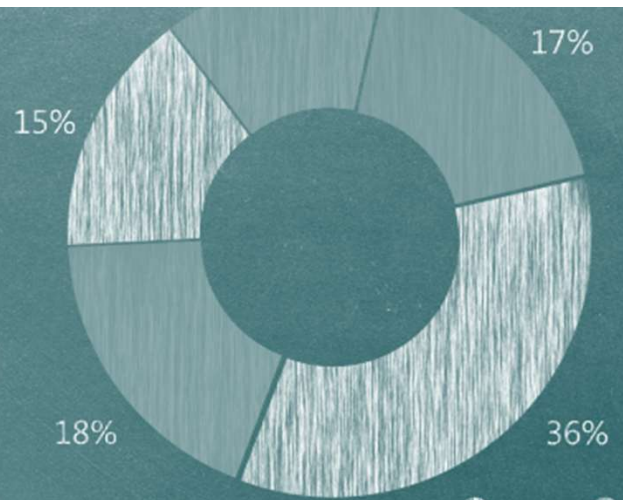
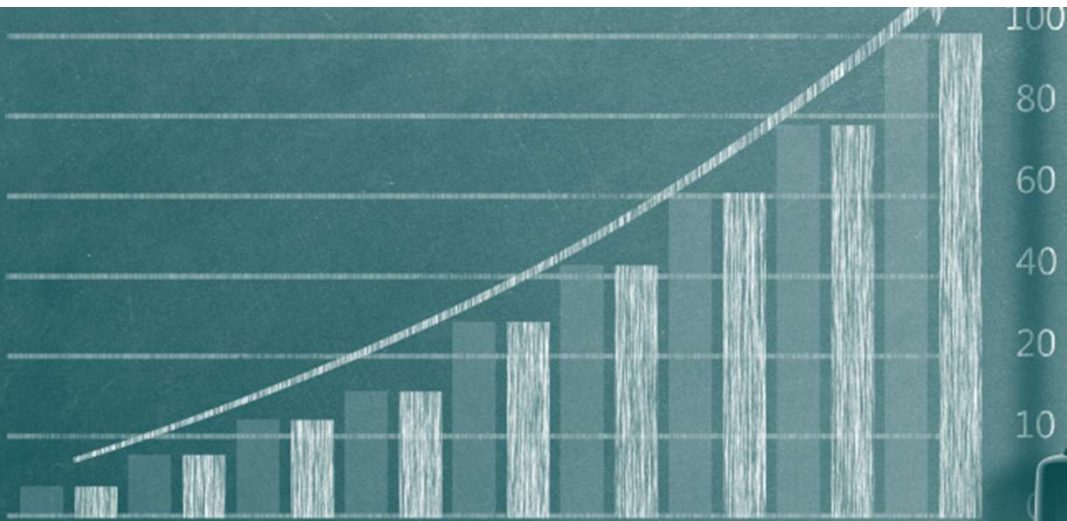
VEIKSNIAI, DARANTYS DAUGIAUSIAI ĮTAKOS APSISPRENDIMUI PRITARTI ORGANŲ DONORYSTEI (PROC.)

Kas labiausiai lemtų Jūsų apsisprendimą pritarti organų donorystei?

Donorystės prasmės suvokimą dažniau nurodo aukštojo išsimokslinimo tyrimo dalyviai.

Pasitikėjimą gydytoju – vyresni, vidurinio išsimokslinimo respondentai, rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

51%
32%
17%

APIBENDRINIMAS

APIBENDRINIMAS

- Organų donorystei pritaria 82 proc. šalies gyventojų: 48 proc. pritaria, 34 proc. - greičiau pritaria.
- 65 proc. respondentų sutiktų donorystei dovanoti mirusio artimojo organus, jei būdamas gyvas jis nebuvo pasirašęs sutikimo, o nuomonės šiuo klausimu nebuvo pareiškęs: 28 proc. sutiktų, 37 proc. - greičiau sutiktų.
- 38 proc. tyrimo dalyvių žino, koks organų ir audinių donorystės modelis galioja Lietuvoje: 11 proc. žino, 27 proc. - greičiau žino.
- 55 proc. apklaustųjų pritartų modeliui, kurio esmė – žmogus laikomas potencialiu donoru, jei nepareiškė tam prieštaravimo: 23 proc. pritartų, 32 proc. - greičiau pritartų.
- Dažniausiai apklaustųjų apsisprendimą pritarti organų donorystei lemtų donorystės prasmės suvokimas (46 proc., padidėjo nuo 43 proc., 2024 m. lapkričio mėn.). Kiti dažniau nurodyti aspektai: donorystės modelis, kurio esmė – visi žmonės laikomi potencialiais donorais, jei nepareiškė tam prieštaravimo (20 proc.) ir pasitikėjimas gydytoju (19 proc.).

Kontaktinė informacija

UAB Spinter tyrimai
info@spinter.lt
evelina@spinter.lt

tel. +370 63720595

spinter research